PRAWO MOTORYZACYJNE

Miałeś wypadek lub kolizję?

Poradnik krok po kroku: zgłoszenie szkody, wycena, auto zastępcze, zadośćuczynienie i odwołanie od decyzji ubezpieczyciela

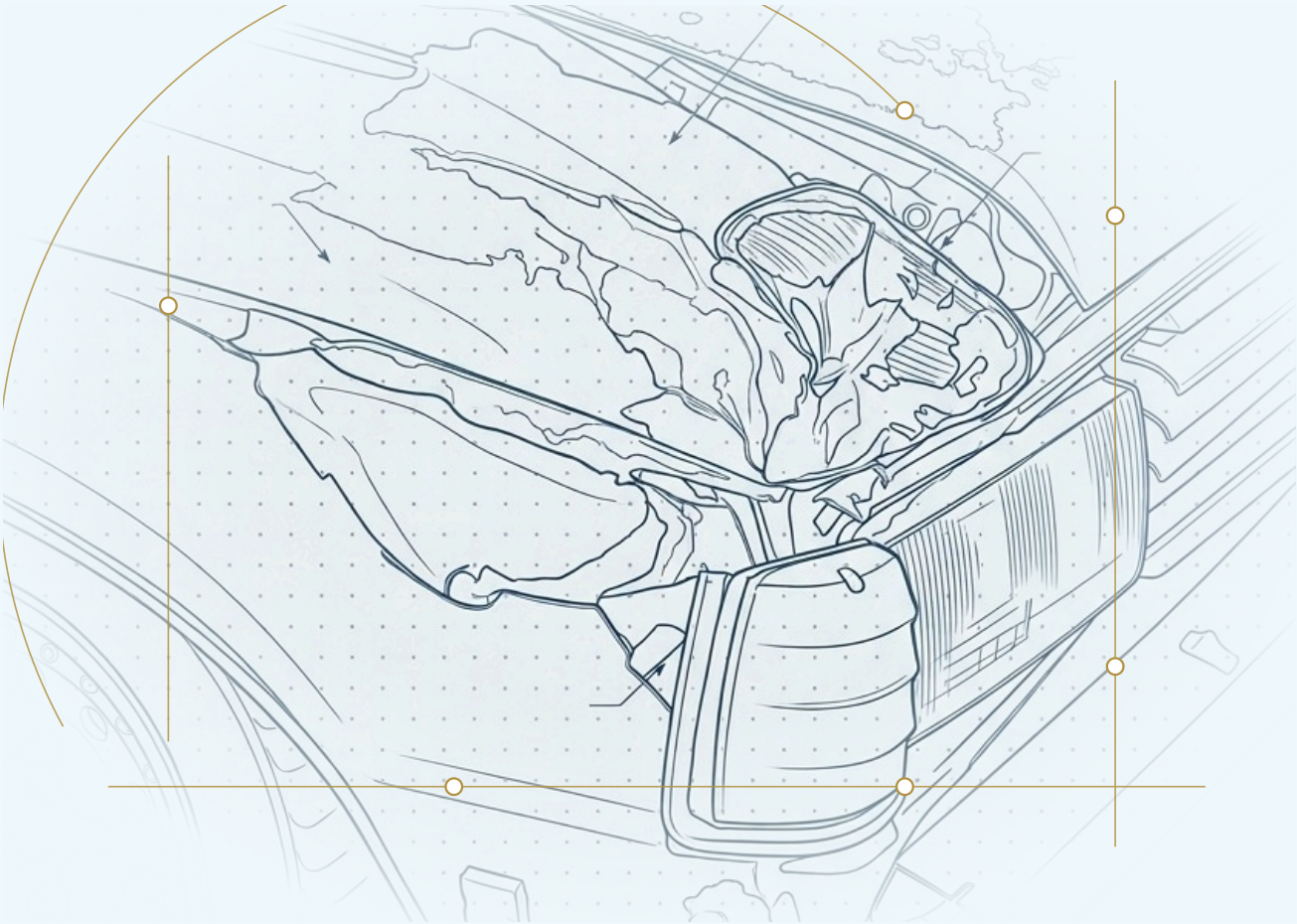

Kancelaria Motoryzacyjna

radca prawny Karol Borkowski

PRZYGOTOWAŁ
radca prawny Karol Borkowski

STAN PRAWNY
listopad 2026

SPRAWY Z CAŁEJ POLSKI
konsultacje online

WSTĘP

Dla kogo jest ten poradnik

Po wypadku albo kolizji zaczynają się rozmowy z ubezpieczycielem, który sam wycenia szkodę i sam decyduje, ile wypłaci. Prawo daje poszkodowanemu mocne narzędzia: odszkodowanie za naprawę, auto zastępcze, zwrot kosztów i zadośćuczynienie za obrażenia. Pierwsza decyzja ubezpieczyciela nie jest jednak ostateczna i często da się ją skutecznie podważyć.

Poradnik przeznaczony jest dla kierowców, pasażerów, pieszych i rowerzystów poszkodowanych w zdarzeniu drogowym, a także dla rodzin osób, które zginęły w wypadku. Prowadzi krok po kroku: od miejsca zdarzenia, przez zgłoszenie szkody i sprawdzenie wyceny, aż po odwołanie i sąd.

Jak z niego korzystać

1. Zacznij od rozdziału **„Kto zapłaci odszkodowanie?"**. Od odpowiedzi zależy, do kogo zgłaszasz szkodę i na jakich zasadach.

Ramki **„Wzór do pobrania"** odsyłają do gotowych dokumentów na kancelariaborkowski.pl.

Ramki **„Warto skonsultować"** wskazują momenty, w których błąd kosztuje najwięcej.

SPIS TREŚCI

Dla kogo jest ten poradnik 2
01 · Pierwsze kroki po wypadku 3
02 · Kto zapłaci odszkodowanie? 4
03 · Zgłoszenie szkody i obowiązki ubezpieczyciela 6
04 · Co obejmuje odszkodowanie za pojazd 7
05 · Kosztorys: gdzie ubezpieczyciel zaniża wycenę 8
06 · Szkoda całkowita 10
07 · Auto zastępcze i inne koszty 11
08 · Obrażenia ciała: zadośćuczynienie i inne świadczenia 12
09 · Decyzja ubezpieczyciela. Jak się odwołać? 14
10 · Najważniejsze terminy 15
11 · Najczęstsze błędy poszkodowanych 16
12 · Kiedy warto skorzystać z pomocy prawnika 16
Ściąga do druku 18

Poradnik ma charakter informacyjny i nie zastępuje porady prawnej w konkretnej sprawie. Każda szkoda i każda polisa wyglądają trochę inaczej.

ROZDZIAŁ 01

Pierwsze kroki po wypadku

Najwięcej da się zrobić w pierwszych godzinach. Dowody zebrane na miejscu decydują o tym, czy ubezpieczyciel przyjmie odpowiedzialność i jak wyceni szkodę.

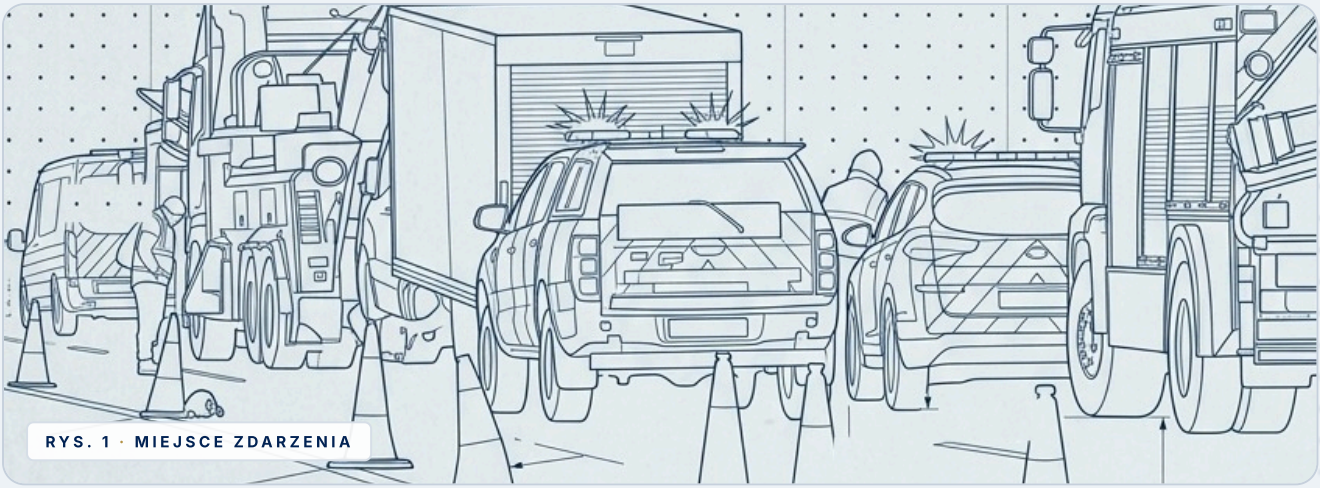

RYS. 1 · MIEJSCE ZDARZENIA

1. **Zadbaj o bezpieczeństwo i wezwij pomoc.** Włącz światła awaryjne, ustaw trójkąt, udziel pomocy rannym. Gdy są ranni, wezwij pogotowie i policję (112). To ustawowy obowiązek kierującego (art. 44 ust. 2 Prawa o ruchu drogowym).
2. **Ustal sprawcę i jego polisę.** Spisz dane kierowcy i właściciela auta, numer rejestracyjny, markę i model, numer polisy OC i nazwę ubezpieczyciela. Polisę sprawdzisz też po numerze rejestracyjnym w bazie UFG.
3. **Spisz oświadczenie albo wezwij policję.** Przy kolizji wystarczy podpisane oświadczenie sprawcy. Gdy sprawca nie przyznaje się do winy, nie ma dokumentów albo może być nietrzeźwy, wezwij policję.
4. **Zrób zdjęcia i film.** Ustawienie aut przed ich przestawieniem, uszkodzenia z bliska, tablice rejestracyjne, ślady hamowania, oznakowanie i widoczność.
5. **Zbierz dane świadków.** Imię, nazwisko i telefon. Zapisz też, gdzie mogły być kamery: monitoring sklepu, wideorejestrator innego kierowcy.
6. **Przy obrażeniach idź do lekarza tego samego dnia.** Nawet gdy ból wydaje się niewielki. Dokumentacja z SOR wiąże uraz z wypadkiem, a wizyta po tygodniu daje ubezpieczycielowi argument, że do urazu doszło później.

CZEGO NIE ROBIĆ

Nie przyznawaj się do winy „dla świętego spokoju”, jeśli jej nie ponosisz. Nie podpisuj oświadczenia z błędami ani pustymi polami. Nie przestawiaj aut przed zrobieniem zdjęć, chyba że wymaga tego bezpieczeństwo ruchu.

WZÓR DO POBRANIA

„Lista dokumentów do zgłoszenia szkody” czeka na **kancelariaborkowski.pl** w zakładce Dokumenty do pobrania. Pomoże Ci niczego nie pominąć.

ROZDZIAŁ 02

Kto zapłaci odszkodowanie?

To pierwsze pytanie, od którego zależy cała dalsza droga. Najczęściej płaci ubezpieczyciel OC sprawcy, ale szkodę może też pokryć Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny (UFG) albo Twoje własne AC.

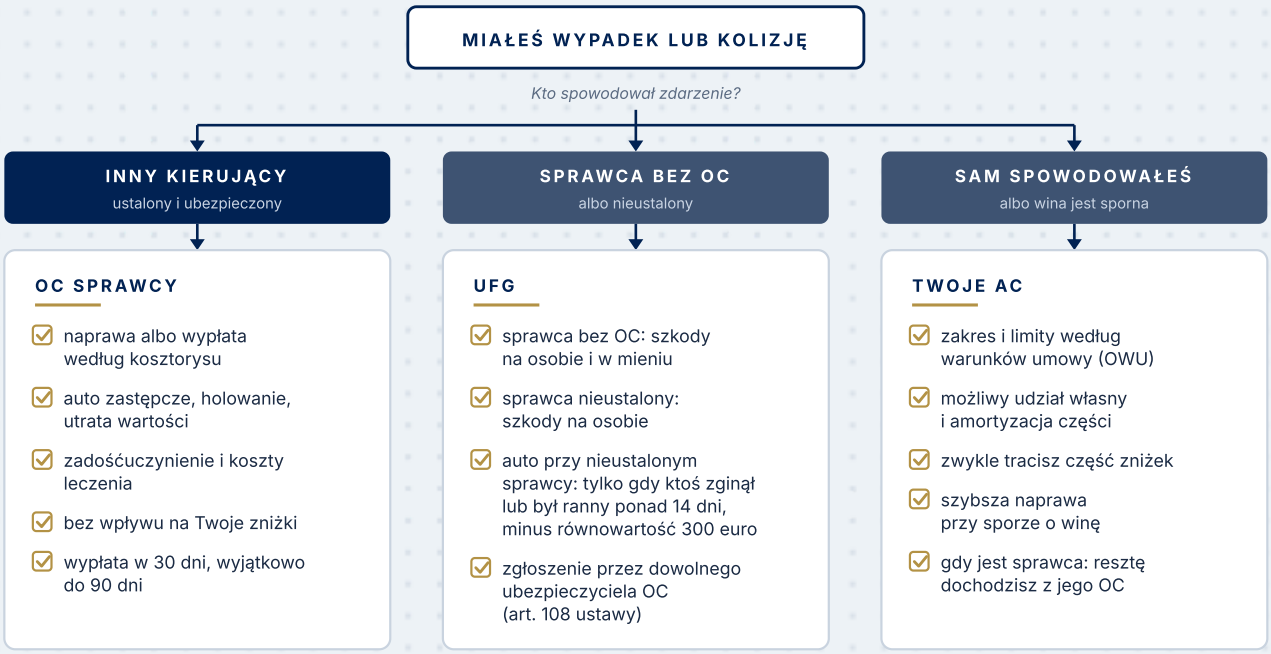

SPRAWCA Z ZAGRANICY? Szkodę spowodowaną w Polsce przez auto zarejestrowane za granicą zgłoś do korespondenta zagranicznego ubezpieczyciela w Polsce (lista na pbuk.pl), a gdy go nie ma, do Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (art. 122 i 123 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych).

Wina jest sporna?

Przy zderzeniu aut odpowiedzialność zależy od winy kierujących (art. 436 § 2 KC). Ubezpieczyciel ustala przebieg zdarzenia na podstawie oświadczeń, notatki policyjnej, zdjęć, nagrań i opinii rzeczoznawcy. Prawomocny wyrok karny skazujący wiąże sąd cywilny (art. 11 KPC); przyjęty mandat takiej mocy nie ma, ale jest ważnym dowodem. Jeśli Ty też przyczyniłeś się do zdarzenia, odszkodowanie zostanie odpowiednio zmniejszone (art. 362 KC).

Jesteś pasażerem?

Pasażer, który nie odpowiada za wypadek, dostaje odszkodowanie z OC sprawcy, także wtedy, gdy sprawcą był kierowca auta, którym jechał, nawet ktoś z rodziny. Gdy winni są obaj kierowcy, możesz żądać całości od ubezpieczyciela któregokolwiek z nich (art. 441 KC).

Sprawca uciekł z miejsca zdarzenia?

Od razu zawiadom policję, zapisz numer rejestracyjny i poszukaj świadków oraz nagrań. Gdy sprawcy nie uda się ustalić, szkody na osobie pokryje UFG. Uszkodzenie auta pokryje tylko wtedy, gdy ktoś w zdarzeniu zginął albo jego obrażenia lub rozstrój zdrowia trwały ponad 14 dni, z potrąceniem równowartości 300 euro (art. 98 ust. 1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych). Roszczenie do UFG zgłaszasz przez dowolnego ubezpieczyciela OC. W pozostałych przypadkach zostaje Twoje AC.

OC sprawcy czy własne AC: porównanie

	OC sprawcy	Twoje AC
Podstawa	Ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych i Kodeks cywilny	Umowa i ogólne warunki ubezpieczenia (OWU)
Ile dostaniesz	Pełne odszkodowanie: niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy, bez potrąceń za amortyzację części (uchwała SN, III CZP 80/11)	Tyle, ile przewiduje umowa: możliwy udział własny, amortyzacja części, limity
Auto zastępcze	Tak, gdy najem jest celowy i ekonomicznie uzasadniony (uchwała SN, III CZP 5/11)	Tylko gdy przewiduje je polisa lub assistance
Twoje zniżki	Bez wpływu	Zwykle tracisz część zniżek
Termin wypłaty	30 dni od zgłoszenia, wyjątkowo do 90 dni (art. 14 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych)	30 dni od zgłoszenia, dłużej tylko gdy wyjaśnienie okoliczności wymaga czasu (art. 817 KC)

Kiedy warto skorzystać z AC, choć winny jest inny kierowca

Gdy wina jest sporna albo ubezpieczyciel sprawcy zwleka, AC pozwala szybciej naprawić auto. Twój ubezpieczyciel odzyska potem pieniądze od ubezpieczyciela sprawcy. To, czego AC nie pokryło, na przykład udział własny albo potrącenia za amortyzację, możesz dochodzić z OC sprawcy, i to z pierwszeństwem przed regresem Twojego ubezpieczyciela (art. 828 § 1 KC).

Bezpośrednia likwidacja szkody

Część ubezpieczycieli pozwala zgłosić szkodę z OC sprawcy u swojego ubezpieczyciela, który rozlicza się potem z ubezpieczycielem sprawcy. To wygoda, nie obowiązek. Wycena powinna odpowiadać zasadom OC sprawcy, więc sprawdzasz ją tak samo jak każdą inną.

Szkoda z AC: co sprawdzić w warunkach umowy

- termin na zgłoszenie szkody (bywa krótki)
- udział własny i franszyza
- amortyzacja części
- wariant rozliczenia: serwisowy albo kosztorysowy
- próg szkody całkowitej
- auto zastępcze w assistance

Spóźnione zgłoszenie szkody z AC nie odbiera prawa do odszkodowania. Ubezpieczyciel może je odpowiednio zmniejszyć tylko przy winie umyślnej lub rażącym niedbalstwie i tylko wtedy, gdy spóźnienie zwiększyło szkodę albo uniemożliwiło ustalenie okoliczności (art. 818 § 3 KC).

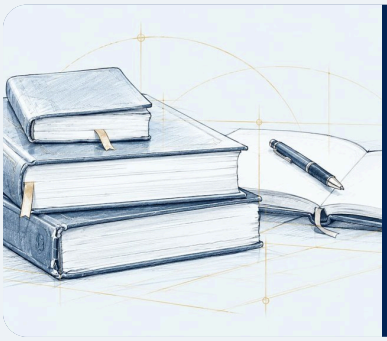

UBEZPIECZYCIEL ZANIŻYŁ WYCENĘ?

Nie podpisuj ugody, zanim ją sprawdzisz.

Opisz sprawę w formularzu albo zadzwoń. Oddzwonię i powiem, co da się zrobić.

Pobierz formularz opisu sprawy

+48 501 875 985

ROZDZIAŁ 03

Zgłoszenie szkody i obowiązki ubezpieczyciela

Szkodę z OC zgłaszasz bezpośrednio ubezpieczycielowi sprawcy. Od dnia zgłoszenia biegną terminy, których ubezpieczyciel musi dotrzymać, więc zrób to szybko i zachowaj potwierdzenie.

** Dłużej tylko wtedy, gdy ustalenie odpowiedzialności lub wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego (art. 14 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych). Obowiązek z 7 dni: art. 29 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.*

1. **Zgłoś szkodę telefonicznie, online albo pisemnie.** Podaj dane sprawcy i jego polisy, opis zdarzenia i swoje dane kontaktowe. Zapisz numer szkody: będzie potrzebny w całej korespondencji.
2. **Dołącz dowody.** Oświadczenie sprawcy albo dane z policji, zdjęcia, dowód rejestracyjny, prawo jazdy. Przy obrażeniach także dokumentację medyczną.
3. **Umów oględziny i bądź na nich.** Wskaż wszystkie uszkodzenia, także niewidoczne z zewnątrz, i poproś o kopię protokołu. Ukryte uszkodzenia wykryte w warsztacie zgłoś do dodatkowych oględzin, zanim zostaną naprawione.
4. **Zgłoś wszystkie roszczenia.** Poza naprawą: auto zastępcze, holowanie, parking, utratę wartości, a przy obrażeniach zadośćuczynienie i koszty leczenia. Ubezpieczyciel sam ich nie zaproponuje.
5. **Pilnuj terminów i przypominaj na piśmie.** Gdy po 30 dniach nie ma decyzji, zażądaj wypłaty i wyjaśnienia przyczyn opóźnienia. Za opóźnienie należą Ci się odsetki ustawowe (art. 481 KC).
6. **Potwierdzaj rozmowy e-mailem.** Po każdej rozmowie z likwidatorem wyślij krótkie podsumowanie: co ustaliliście i do kiedy. Telefon nie zostawia śladu, e-mail tak.

CZEGO NIE ROBIĆ

Nie naprawiaj auta przed oględzinami i nie wyrzucaj uszkodzonych części. Nie zgadzaj się na wycenę wyłącznie ze zdjęć, jeśli masz wątpliwości, czy ujęto wszystkie uszkodzenia.

WARTO WIEDZIEĆ

Odmowę albo niższą kwotę ubezpieczyciel musi uzasadnić na piśmie i pouczyć Cię o możliwości pójścia do sądu (art. 14 ust. 3 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych).

ROZDZIAŁ 04

Co obejmuje odszkodowanie za pojazd

Odszkodowanie z OC sprawcy ma wyrównać całą szkodę, a nie tylko koszt blacharki (art. 361 i 363 KC). W praktyce to kilka osobnych pozycji. Warto zgłosić je od razu.

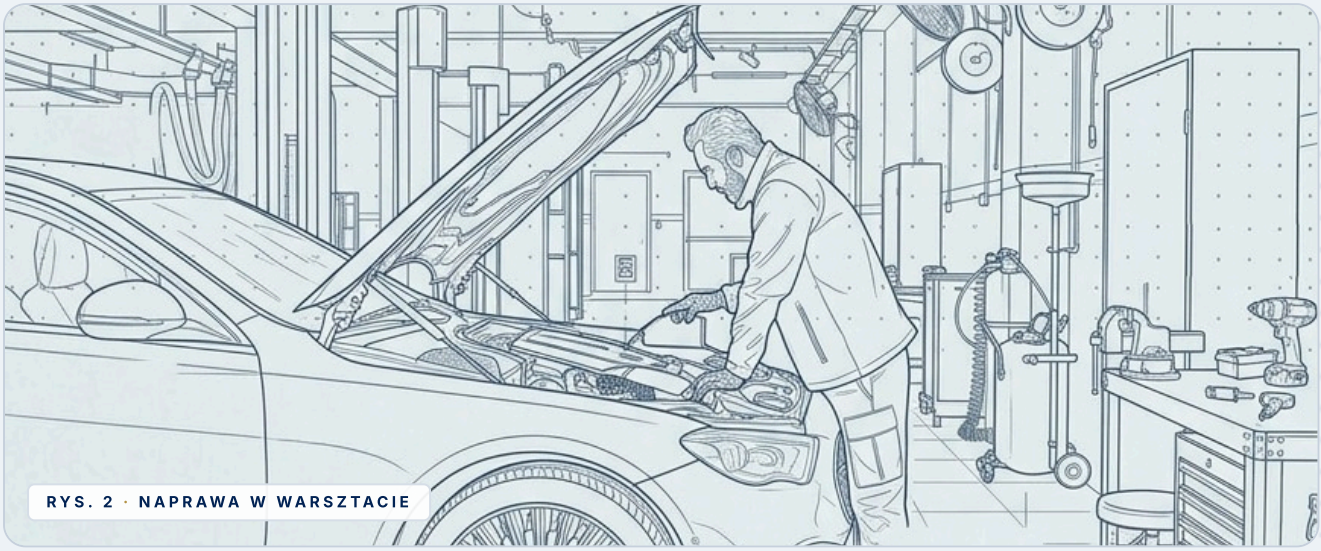

RYS. 2 · NAPRAWA W WARSZTACIE

Naprawa albo kosztorys

Niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty przywrócenia auta do stanu sprzed szkody, także gdy auta nie naprawisz.

wyrok SN V CKN 903/00, uchwała SN III CZP 142/22

Nowe części bez amortyzacji

Na Twoje żądanie ubezpieczyciel płaci za nowe części bez potrąceń za „zużycie", chyba że wykaże wzrost wartości auta.

uchwała SN III CZP 80/11

VAT

Jeśli nie odliczasz VAT, odszkodowanie powinno go obejmować.

uchwała SN III CZP 150/06

Auto zastępcze

Na czas naprawy albo zakupu innego auta, gdy najem jest celowy i ekonomicznie uzasadniony.

uchwały SN III CZP 5/11, III CZP 76/13

Utrata wartości handlowej

Różnica między wartością auta przed szkodą a wartością po naprawie, zwłaszcza w nowszych autach.

uchwała SN III CZP 57/01

Holowanie i parking

Koszt lawety i przechowania auta przez niezbędny czas.

art. 361 KC

Prywatna ekspertyza

Koszt opinii rzeczoznawcy, jeśli była niezbędna do skutecznego dochodzenia odszkodowania.

uchwały SN III CZP 24/04, III CZP 99/18

Odsetki za opóźnienie

Od dnia następującego po upływie terminu na wypłatę.

art. 481 KC, art. 14 ustawy o ubezp. obow.

Naprawa czy pieniądze?

Masz wybór: naprawić auto i rozliczyć fakturę albo przyjąć pieniądze według kosztorysu i samemu zdecydować, co dalej. Jeśli auto naprawiłeś lub zleciłeś naprawę, odszkodowanie powinno odpowiadać poniesionym kosztom, chyba że są oczywiście nieuzasadnione. Jeśli nie, przeciętnym kosztom naprawy na lokalnym rynku (uchwała 7 sędziów SN z 8 maja 2024 r., III CZP 142/22). Ubezpieczyciel nie może zmusić Cię do naprawy w swoim warsztacie partnerskim. W wariancie kosztorysowym zaniżenia zdarzają się najczęściej, więc kosztorys zawsze sprawdzaj.

ROZDZIAŁ 05

Kosztorys: gdzie ubezpieczyciel zaniża wycenę

Kosztorys to wyliczenie kosztów naprawy w programie kalkulacyjnym. Ten sam program daje bardzo różne kwoty, zależnie od kilku ustawień. Właśnie tam najczęściej „znikają” pieniądze.

RYS. 3 · TYPOWE MIEJSCA ZANIŻEŃ W KALKULACJI (PRZYKŁAD)

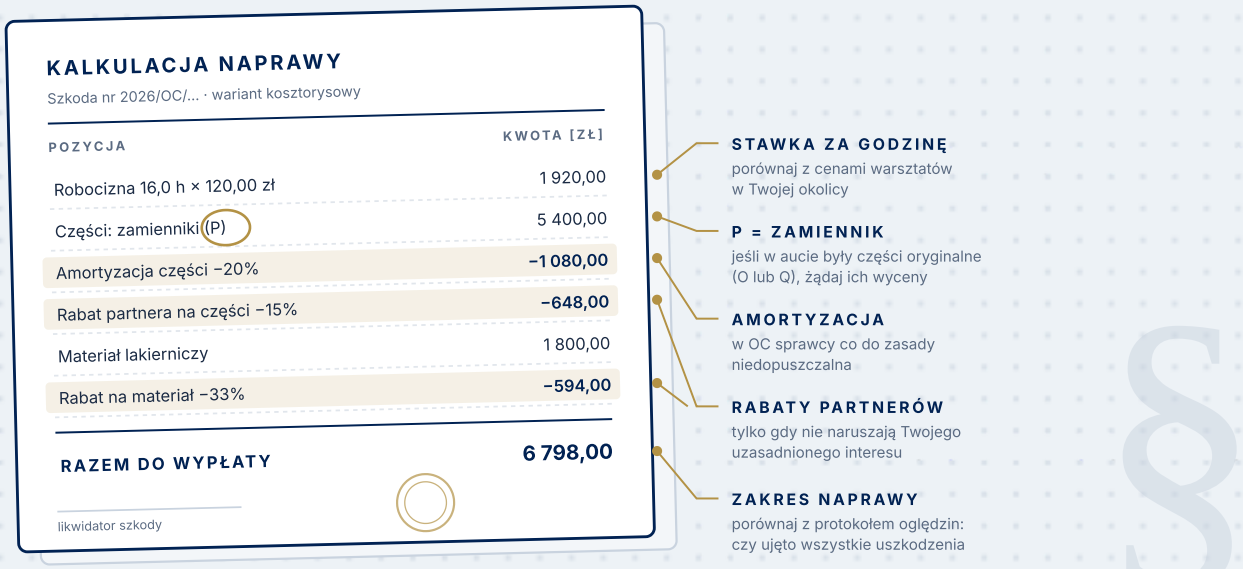

Stawka za roboczogodzinę

Ubezpieczyciele często przyjmują stawki niższe niż ceny warsztatów w Twojej okolicy. Odszkodowanie powinno odpowiadać cenom, za które realnie da się naprawić auto na lokalnym rynku (uchwały SN III CZP 32/03 i III CZP 142/22). Przy nowszych autach i autach serwisowanych w ASO uzasadnione mogą być stawki serwisu autoryzowanego.

- Poproś dwa lub trzy warsztaty w okolicy o ich stawki na piśmie albo e-mailem.
- Sprawdź, czy kosztorys obejmuje wszystkie elementy z protokołu oględzin.

Części: oryginalne, zamienniki, amortyzacja

Symbol **O** oznacza część oryginalną z logo producenta auta, **Q** część także oryginalną, ale z logo producenta, który dostarcza ją na pierwszy montaż, a **P** zamiennik o porównywalnej jakości. Jeśli w aucie były części oryginalne, a ubezpieczyciel wycenia zamienniki, żądaj wyceny według części oryginalnych, szczególnie w nowszym aucie. Potrącenia za „zużycie” starych części (amortyzacja) w OC sprawcy są co do zasady niedopuszczalne. Wyjątek: ubezpieczyciel wykaże, że nowe części podniosły wartość całego auta (uchwała 7 sędziów SN z 12 kwietnia 2012 r., III CZP 80/11).

Rabaty na części i lakier

Gdy auto nie jest jeszcze naprawione, ubezpieczyciel może uwzględnić rabaty swoich partnerów tylko wtedy, gdy skorzystanie z nich nie narusza Twojego uzasadnionego interesu. Gdy koszty naprawy już poniosłeś, rabaty partnerów nie mają znaczenia (uchwała III CZP 142/22; podobnie III CZP 32/24). Automatyczne odjęcie rabatu warto zakwestionować.

VAT

Jeśli nie możesz odliczyć VAT, odszkodowanie powinno go obejmować (uchwała SN, III CZP 150/06). Wyjątek: auto zostało już naprawione, a za naprawę zapłaciłeś cenę bez VAT (III CZP 32/24). Jeśli odliczasz VAT, na przykład przy aucie firmowym, odszkodowanie liczy się netto.

RYS. 4 · WYCENA CZĘŚCI

Naprawiłeś albo sprzedałeś auto?

Tu orzecznictwo nie jest jednolite. W uchwale 7 sędziów z 11 września 2024 r. (III CZP 65/23) Sąd Najwyższy uznał, że gdy naprawa przez poszkodowanego stała się niemożliwa, zwłaszcza po sprzedaży albo naprawie auta, nie liczy się odszkodowania według hipotetycznego kosztorysu. Po sprzedaży liczy się wtedy zwykle różnica między wartością auta sprzed szkody a uzyskaną ceną. W 2025 r. skład trzech sędziów (III CZP 32/24) dopuścił jednak kosztorys po naprawie. Każdą taką sprawę trzeba ocenić indywidualnie.

Przykład: kosztorys przed i po weryfikacji

Pozycja	Wycena ubezpieczyciela	Po weryfikacji
Robocizna, 16 h	120 zł/h = 1 920 zł	200 zł/h = 3 200 zł
Części	zamienniki 5 400 zł − 20% amortyzacji − 15% rabatu = 3 672 zł	oryginalne, bez potrąceń = 7 650 zł
Materiał lakierniczy	1 800 zł − 33% rabatu = 1 206 zł	1 800 zł
Razem	**6 798 zł**	**12 650 zł**

Dane przykładowe, kwoty brutto. Ilustrują mechanizm zaniżeń, nie opisują konkretnej sprawy.

WARTO SKONSULTOWAĆ

Zanim sprzedasz uszkodzone auto albo podpiszesz ugodę. To decyzje, które zmieniają sposób liczenia odszkodowania i których nie da się łatwo cofnąć. Najpierw zabezpiecz dowody: zdjęcia, kosztorys, opinię rzeczoznawcy.

+48 501 875 985 · biuro@kancelariaborkowski.pl

ROZDZIAŁ 06

Szkoda całkowita

Gdy naprawa jest niemożliwa albo kosztowałaby więcej, niż auto było warte przed wypadkiem (art. 363 § 1 KC), ubezpieczyciel uzna szkodę całkowitą. Płaci wtedy wartość auta pomniejszoną o wartość wraku. Obie kwoty wycenia sam i obie da się zakwestionować.

RYS. 5 · PRZYKŁAD OBLICZENIOWY (DANE PRZYKŁADOWE)

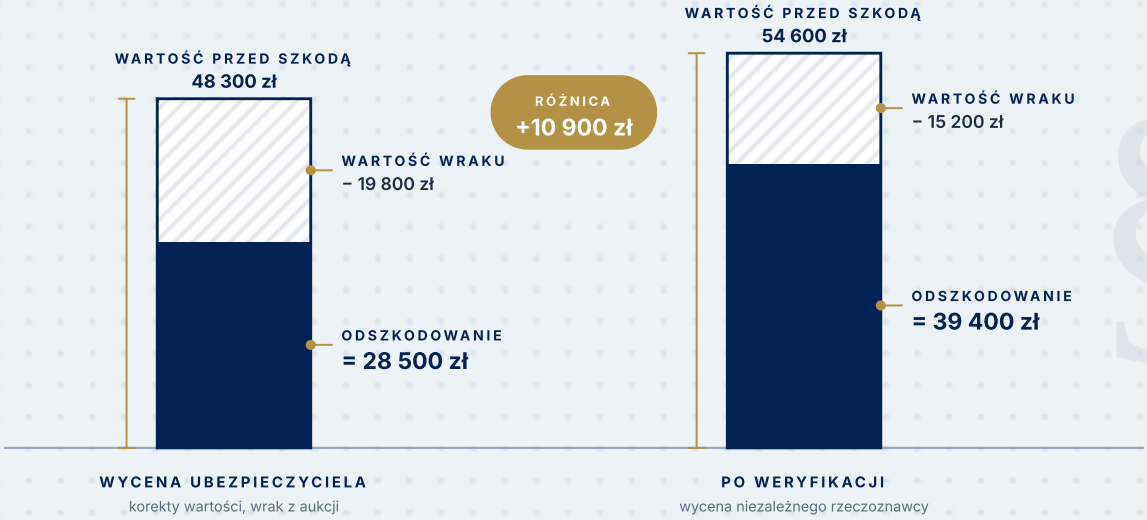

Wartość auta przed szkodą

Ubezpieczyciel liczy ją w systemie wycen i stosuje korekty: za przebieg, pochodzenie z importu, wcześniejsze naprawy, brak książki serwisowej. Każdą z nich trzeba sprawdzić. Pomijane bywa dodatkowe wyposażenie, nowe opony czy niedawno wymieniony rozrząd.

- Poproś o pełną wycenę z listą korekt i wyposażenia.
- Zbierz faktury za wyposażenie i ostatnie naprawy.
- Porównaj wynik z ogłoszeniami podobnych aut z tego samego rocznika.

Wartość wraku

Ubezpieczyciel często wycenia wrak na podstawie aukcji internetowej i wskazuje kupca, który zapłaci podaną kwotę. Nie masz obowiązku sprzedawać wraku ani temu kupcowi, ani nikomu innemu. W sporze sąd może przyjąć wycenę biegłego zamiast wyniku aukcji.

Kiedy szkoda jest „całkowita”

Zwykle wtedy, gdy koszt naprawy przekracza wartość auta sprzed szkody. W AC próg wskazują warunki umowy, często jest to 70% wartości. Jeśli kosztorys zawyżono, a auto da się rozsądnie naprawić, możesz żądać rozliczenia jak przy szkodzie częściowej.

ROZDZIAŁ 07

Auto zastępcze i inne koszty

Brak auta po wypadku to też szkoda. Z OC sprawcy możesz odzyskać koszt najmu auta zastępczego, a także wydatki na holowanie, parking czy dojazdy.

RYS. 6 · ZA JAKI CZAS NALEŻY SIĘ AUTO ZASTĘPCZE

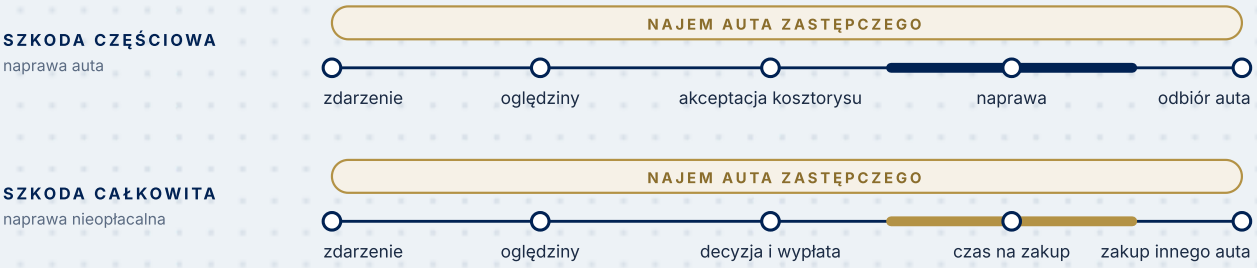

Kiedy należy Ci się auto zastępcze

Ubezpieczyciel odpowiada za celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem auta zastępczego, także wtedy, gdy nie prowadzisz firmy. Nie musi Ci też wystarczyć komunikacja miejska (uchwała SN z 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11). Liczy się to, czy auto było Ci rzeczywiście potrzebne: do pracy, dowożenia dzieci, leczenia.

- **Okres:** czas naprawy, a przy szkodzie całkowitej także czas potrzebny na zakup innego auta (III CZP 76/13).
- **Przedłużająca się naprawa:** nadal pokrywana, chyba że opóźnienie wynika z okoliczności, za które odpowiadasz Ty albo ktoś trzeci, na przykład warsztat (III CZP 84/18).
- **Klasa auta:** podobna do Twojego, w stawce rynkowej.
- **Oferta ubezpieczyciela:** jeśli wybierzesz droższe auto niż proponowane, nadwyżkę odzyskasz, gdy był to wybór celowy i ekonomicznie uzasadniony (III CZP 20/17).

Utrata wartości handlowej

Auto po poważnej naprawie jest mniej warte niż takie samo auto bez historii szkody. Tę różnicę możesz dochodzić obok kosztów naprawy (uchwała SN, III CZP 57/01). Ubezpieczyciele liczą ją według własnych zasad i często odmawiają przy autach starszych niż kilka lat. W sądzie decyduje zwykle opinia biegłego.

Inne koszty, o które warto wnioskować

- holowanie i transport auta,
- parking w niezbędnym okresie,
- dojazdy, gdy nie masz auta zastępczego,
- opinia rzeczoznawcy,
- zniszczone rzeczy: fotelik, telefon, odzież.

Każdy wydatek udokumentuj rachunkiem lub fakturą i dołącz do zgłoszenia.

ROZDZIAŁ 08

Obrażenia ciała: zadośćuczynienie i inne świadczenia

Za obrażenia odpowiada ten sam ubezpieczyciel OC sprawcy. Należą Ci się dwie różne rzeczy: pieniądze za ból i cierpienie (zadośćuczynienie) oraz zwrot wydatków i utraconych dochodów (odszkodowanie i renta).

Zadośćuczynienie: od czego zależy kwota

Nie ma urzędowej tabeli kwot. Liczą się rodzaj i trwałość urazu, długość leczenia i rehabilitacji, ból, wiek, wpływ na pracę, życie rodzinne i pasje, a także rokowania. Procent uszczerbku na zdrowiu, który podaje ubezpieczyciel, jest tylko jedną ze wskazówek, a nie gotowym przelicznikiem.

Utracone zarobki i renta

Ubezpieczyciel pokrywa różnicę między tym, co byś zarobił, a tym, co dostałeś w czasie leczenia, na przykład gdy zasiłek chorobowy był niższy od pensji. Dotyczy to także umów zlecenia, premii i dochodów z działalności. Jeśli wypadek trwale ograniczył Twoją zdolność do pracy, zwiększył Twoje potrzeby albo zmniejszył widoki powodzenia na przyszłość, możesz żądać renty (art. 444 § 2 KC).

Opieka bliskich też ma wartość

Jeśli po wypadku pomagała Ci rodzina, możesz żądać pieniędzy za tę opiekę, nawet gdy była bezpłatna. Liczy się liczba godzin dziennie i stawka, którą trzeba by zapłacić opiekunce.

Udokumentuj szkodę osobową

- karta z SOR i cała dokumentacja leczenia,
- zwolnienia lekarskie i zaświadczenie o zarobkach,
- rachunki za leki, rehabilitację, sprzęt i dojazdy,
- notatki: kto, kiedy i ile godzin pomagał Ci w codziennych czynnościach,
- zdjęcia obrażeń w kolejnych tygodniach.

Śmierć osoby bliskiej w wypadku

Najbliżsi członkowie rodziny mogą żądać od ubezpieczyciela sprawcy (art. 446 KC):

1. zwrotu kosztów leczenia i pogrzebu (temu, kto je poniósł),
2. renty, jeśli zmarły ich utrzymywał lub miał taki obowiązek,
3. odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej,
4. zadośćuczynienia za krzywdę po stracie bliskiej osoby.

Gdy bliski przeżył, ale doznał ciężkiego i trwałego uszczerbku na zdrowiu, Izba Cywilna Sądu Najwyższego dopuszcza zadośćuczynienie także dla członków rodziny (uchwała z 27 marca 2018 r., III CZP 36/17). Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych SN zajęła stanowisko odmienne (I NSNZP 2/19), a w 2023 r. SN odmówił rozstrzygnięcia tej rozbieżności (postanowienie z 15 września 2023 r., III CZP 3/22). Każdą taką sytuację trzeba więc ocenić indywidualnie.

Przyczynienie się: pasy, kask, alkohol

Jeśli nie miałeś zapiętych pasów, jechałeś motocyklem lub motorowerem bez kasku albo wsiadłeś do auta z kierowcą, o którym wiedziałeś, że jest nietrzeźwy, ubezpieczyciel obniży świadczenie z powodu przyczynienia się (art. 362 KC). Obniżenie nie jest automatyczne: ubezpieczyciel musi wykazać, że Twoje zachowanie wpłynęło na rodzaj i rozmiar obrażeń.

Ubezpieczenie NNW to osobne pieniądze

Świadczenie z Twojego ubezpieczenia NNW jest wypłacane niezależnie od odszkodowania z OC sprawcy i go nie pomniejsza. Zgłoś szkodę z obu polis.

Skutki urazu mogą ujawnić się później

Przy szkodzie na osobie przedawnienie nie może skończyć się wcześniej niż 3 lata od dnia, w którym dowiedziałeś się o szkodzie (art. 442^1 § 3 KC). Jeśli po wypłacie pojawią się nowe dolegliwości, możesz zgłosić dalsze roszczenia, chyba że podpisałeś ugodę zamykającą sprawę. W procesie można też żądać ustalenia odpowiedzialności za przyszłe skutki wypadku (uchwała 7 sędziów SN z 24 lutego 2009 r., III CZP 2/09).

WARTO SKONSULTOWAĆ

Zanim przyjmiesz zadośćuczynienie i podpiszesz ugodę. Skutki urazu często ujawniają się po miesiącach, a ugoda ze zrzeczeniem się roszczeń zamyka drogę do dopłaty.

+48 501 875 985 · biuro@kancelariaborkowski.pl

KTOŚ UCIERPIAŁ W WYPADKU?

Taka sprawa wymaga dobrze zebranej dokumentacji.

Opisz ją w formularzu albo zadzwoń. Oddzwonię i powiem, co da się zrobić.

Pobierz formularz opisu sprawy | +48 501 875 985

ROZDZIAŁ 09

Decyzja ubezpieczyciela. Jak się odwołać?

Niska kwota albo odmowa nie zamyka sprawy. Wypłaconych pieniędzy nie musisz zwracać, a o dopłatę możesz walczyć, dopóki nie podpiszesz ugody zamykającej sprawę i dopóki roszczenie się nie przedawni.

1. **Zażądaj akt szkody.** Ubezpieczyciel musi udostępnić Ci dokumenty zebrane w sprawie, także w postaci elektronicznej (art. 29 ust. 6 i 7 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej). Bez kalkulacji i wyceny nie wiesz, co dokładnie podważasz.
2. **Zleć niezależną opinię.** Rzeczoznawca samochodowy sprawdzi kosztorys, wartość auta i wraku. Przy obrażeniach przydaje się opinia lekarza specjalisty.
3. **Złóż reklamację (odwołanie) na piśmie.** Podaj numer szkody, co kwestionujesz, ile żądasz i dlaczego. Dołącz opinię. Ubezpieczyciel ma 30 dni na odpowiedź. Do 60 dni tylko w sprawach szczególnie skomplikowanych i tylko wtedy, gdy przed upływem 30 dni wyjaśni Ci przyczynę opóźnienia (art. 6 i 7 ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego).
4. **Pilnuj terminu odpowiedzi.** Jeśli ubezpieczyciel nie odpowie w terminie, reklamację uważa się za rozpatrzoną zgodnie z Twoją wolą (art. 8 tej ustawy). Nie oznacza to automatycznej wypłaty, ale w sporze to ubezpieczyciel musi wykazać, że Twoje żądanie jest niezasadne (uchwała SN z 13 czerwca 2018 r., III CZP 113/17).
5. **Zwróć się do Rzecznika Finansowego.** Po reklamacji możesz poprosić o bezpłatną interwencję albo o postępowanie polubowne (opłata 50 zł). Rzecznik nie wyda wiążącej decyzji, ale jego stanowisko często pomaga.
6. **Wezwij do zapłaty, a w razie potrzeby złóż pozew.** Pismo z kwotą, terminem i opinią pokazuje, że jesteś gotowy iść do sądu. W procesie kluczowa będzie opinia biegłego, a przegrywający co do zasady zwraca koszty procesu stronie, która wygrała.

WZÓR DO POBRANIA

„Wniosek o udostępnienie akt szkody – wzór", „Odwołanie od decyzji ubezpieczyciela – wzór" oraz „Wezwanie do zapłaty – wzór" znajdziesz na **kancelariaborkowski.pl** w zakładce Dokumenty do pobrania. Pamiętaj, że wzór to punkt wyjścia, a nie gotowa strategia: dopasuj go do swojej sprawy.

ROZDZIAŁ 10

Najważniejsze terminy

Ubezpieczyciel ma krótkie terminy na wypłatę, a Ty dłuższy na dochodzenie roszczeń. Ten drugi łatwo jednak przegapić, gdy sprawa ciągnie się latami.

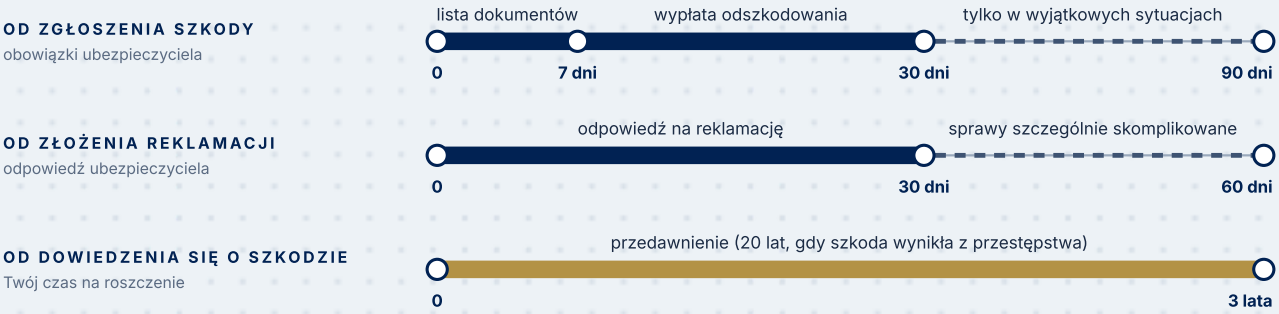

Sytuacja	Termin	Liczony od	Podstawa
Informacja, jakich dokumentów potrzebuje ubezpieczyciel	**7 dni**	otrzymania zgłoszenia	art. 29 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej
Wypłata odszkodowania z OC	**30 dni**	zgłoszenia szkody	art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych
Wypłata, gdy wyjaśnienie okoliczności się przedłuża	**14 dni (max 90)**	wyjaśnienia okoliczności (max 90 dni od zgłoszenia)	art. 14 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych
Wypłata z własnego AC	**30 dni**	zawiadomienia o wypadku	art. 817 § 1 KC
Odpowiedź na reklamację	**30 dni (max 60)**	otrzymania reklamacji	art. 6 i 7 ustawy o rozpatrywaniu reklamacji
Przedawnienie roszczeń wobec ubezpieczyciela OC	**3 lata**	dowiedzenia się o szkodzie i sprawcy (max 10 lat od zdarzenia)	art. 819 § 3 i art. 442^1 § 1 KC
Szkoda z przestępstwa, np. wypadek z obrażeniami ponad 7 dni	**20 lat**	popełnienia przestępstwa	art. 442^1 § 2 KC
Szkoda na osobie ujawniona później	**min. 3 lata**	dowiedzenia się o szkodzie	art. 442^1 § 3 KC
Szkoda na osobie małoletniego	**min. 2 lata**	uzyskania pełnoletności	art. 442^1 § 4 KC
Roszczenia z własnego AC	**3 lata**	wymagalności roszczenia	art. 819 § 1 KC

Zgłoszenie szkody przerywa bieg przedawnienia. Biegnie on na nowo od dnia, w którym otrzymasz pisemną decyzję ubezpieczyciela o przyznaniu lub odmowie świadczenia (art. 819 § 4 KC). Nie odkładaj jednak sprawy na ostatnią chwilę: z czasem trudniej o dowody.

ROZDZIAŁ 11

Najczęstsze błędy poszkodowanych

Większość z tych błędów nic nie kosztuje w chwili popełnienia, a potem odbiera najmocniejsze argumenty.

01 **Brak zdjęć z miejsca zdarzenia.** Po przestawieniu aut trudno odtworzyć przebieg i ustalić winę.

02 **Lekarz dopiero po kilku dniach.** Ubezpieczyciel podważa wtedy związek urazu z wypadkiem.

03 **Naprawa przed oględzinami.** Uszkodzenia, których nikt nie obejrzał, trudno potem udowodnić.

04 **Przyjęcie kosztorysu bez sprawdzenia.** Stawki, części, amortyzacja i rabaty to typowe miejsca zaniżeń.

05 **Ugoda ze zrzeczeniem się roszczeń.** Zamyka drogę do dopłaty, nawet gdy skutki urazu ujawnią się później.

06 **Sprzedaż wraku bez namysłu.** Zmienia sposób liczenia odszkodowania i odbiera dowód.

07 **Zgłoszenie samej naprawy.** Auto zastępcze, utratę wartości czy opiekę bliskich trzeba zgłosić osobno.

08 **Sprzedaż odszkodowania w pośpiechu.** Firmy skupujące roszczenia płacą zwykle tylko część ich wartości.

ROZDZIAŁ 12

Kiedy warto skorzystać z pomocy prawnika

Prostą szkodę parkingową często da się załatwić samodzielnie, z pomocą tego poradnika. Wsparcie prawnika opłaca się tam, gdzie w grę wchodzą duże pieniądze albo gdzie błąd trudno cofnąć:

- ubezpieczyciel odmówił wypłaty albo kwestionuje winę sprawcy,
- uznał szkodę całkowitą i zaniżył wartość auta,
- w wypadku ktoś doznał obrażeń albo zginął,
- kosztorys jest wyraźnie niższy niż wycena warsztatu,
- ubezpieczyciel proponuje ugodę i chcesz wiedzieć, czy to uczciwa oferta,
- zbliża się koniec terminu przedawnienia.

PRZYGOTUJ DO KONSULTACJI

Decyzję ubezpieczyciela, kosztorys albo akta szkody, oświadczenie sprawcy lub notatkę policyjną, zdjęcia, a przy obrażeniach dokumentację medyczną. Im pełniejsze dokumenty, tym szybciej ocenię, ile realnie da się odzyskać.

WSPÓŁPRACA

Jak pracuję

01 W sprawach motoryzacyjnych pomagam klientom **z całej Polski**.

02 Analiza dokumentów i rozmowy odbywają się **online**, bez wizyty w kancelarii.

03 **Koszty i plan działania** znasz przed startem.

04 Gdy to możliwe, szukam **porozumienia bez procesu**.

TAK TO WYGLĄDA W LICZBACH

Przykład obliczeniowy

+5 852 zł

RÓŻNICA PO WERYFIKACJI KOSZTORYSU

Ubezpieczyciel wycenił naprawę przodu auta na 6 798 zł: 120 zł za roboczogodzinę, zamienniki zamiast części oryginalnych, 20% amortyzacji i rabaty partnerów. Po przeliczeniu według stawki lokalnych warsztatów (200 zł), z częściami oryginalnymi i bez potrąceń, kosztorys wyniósł 12 650 zł.

Dane przykładowe, ilustrują kalkulację z rozdziału 05. To nie jest opis sprawy klienta.

PIERWSZY KROK

Zaczynam od kompleksowej wstępnej weryfikacji sprawy.

Zanim zdecydujesz się na współpracę, dowiesz się, czy Twoja sprawa ma szanse powodzenia.

Pobierz formularz opisu sprawy | +48 501 875 985

Opisz sprawę krótko, a oddzwonię i powiem, co da się zrobić.

O AUTORZE

Karol Borkowski

Radca prawny, członek samorządu radców prawnych i stały mediator sądowy. Specjalizuje się w prawie motoryzacyjnym: wady ukryte pojazdów, cofnięte liczniki, spory po zakupie auta, szkody całkowite, spory z ubezpieczycielami i wadliwe naprawy w warsztatach. Reprezentuje klientów przed sądami w pełnym zakresie.

TELEFON +48 501 875 985

E-MAIL biuro@kancelariaborkowski.pl

STRONA kancelariaborkowski.pl

Poniedziałek–piątek, 9:00–17:00 · **konsultacje online, cała Polska** · bez wizyty w kancelarii

ŚCIĄGA DO DRUKU · TRZYMAJ W SCHOWKU AUTA

Wypadek lub kolizja: co i do kiedy

PO WYPADKU ZADZWOŃ
+48 501 875 985

NA MIEJSCU ZDARZENIA

1. Światła awaryjne, trójkąt, pomoc rannym. Ranni: 112 i policja.
2. Spór o winę, brak dokumentów, podejrzenie alkoholu: wezwij policję.
3. Zdjęcia aut przed przestawieniem, uszkodzeń, tablic i miejsca.
4. Dane świadków i informacja o kamerach w pobliżu.
5. Oświadczenie sprawcy bez pustych pól, podpisane przez sprawcę.
6. Przy obrażeniach: lekarz albo SOR tego samego dnia.

OŚWIADCZENIE SPRAWCY MUSI ZAWIERAĆ

- ☐ datę, godzinę i dokładne miejsce zdarzenia,
- ☐ dane obu kierowców i właścicieli aut, numery praw jazdy,
- ☐ marki, modele i numery rejestracyjne aut,
- ☐ nazwę ubezpieczyciela i numer polisy OC sprawcy,
- ☐ opis i szkic zdarzenia, listę widocznych uszkodzeń,
- ☐ jednoznaczne przyznanie się do winy i podpisy.

MOJE DANE DO ZAPISANIA

Data i miejsce zdarzenia

Sprawca i numer rejestracyjny

Ubezpieczyciel sprawcy i numer polisy

Numer szkody

Data zgłoszenia szkody

Data oględzin

PO ZGŁOSZENIU

- ☐ zgłoś auto zastępcze, holowanie i utratę wartości,
- ☐ poproś o akta szkody i pełną kalkulację,
- ☐ nie podpisuj ugody bez sprawdzenia wyceny,
- ☐ nie sprzedawaj wraku bez konsultacji.

TERMINY

Sytuacja	Termin	Liczony od
Ubezpieczyciel: lista potrzebnych dokumentów	**7 dni**	zgłoszenia szkody
Wypłata odszkodowania z OC	**30 dni**	zgłoszenia szkody
Wypłata, gdy sprawa jest skomplikowana	**max 90 dni**	zgłoszenia szkody
Odpowiedź na reklamację (milczenie działa na Twoją korzyść)	**30 dni, max 60**	otrzymania reklamacji
Przedawnienie roszczeń z OC	**3 lata**	dowiedzenia się o szkodzie
Szkoda wyrządzona przestępstwem	**20 lat**	popełnienia przestępstwa

MIAŁEŚ WYPADEK? ZADZWOŃ, ZANIM PODPISZESZ UGODĘ

+48 501 875 985

kancelariaborkowski.pl biuro@kancelariaborkowski.pl

Konsultacje online · sprawy z całej Polski. Bez wizyty w kancelarii: telefon lub wideo, dokumenty mailem.

ZESKANUJ I OPISZ SPRAWĘ

Ktoś z bliskich miał wypadek? **Przekaż mu tę kartkę.**